

Signicat AS lausunto EU 910 / 2014 muuttamisesta (eIDAS)

Lähettäjät:

Janne Jutila
VP, Business Development,
Mobile Identity
Puhelin: +358 50 67 608
janne.jutila@signicat.com

Paavo Toivanen
Sales Executive
Puhelin: +358 40 5337820
paavo.toivanen@signicat.com

Signicat kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa U 41/2021 - vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttamisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehityksen vahvistamisen osalta.

SIGNICAT KOMMENTIT

Signicat on EU komission ja Valtiovarainministeriön muistion kanssa samaa mieltä siitä, että eIDAS-säännöstö EU 910 / 2014 ei vastaa nykyisiä markkinoiden tarpeita. Säännöstöllä on ollut positiivinen vaikutus yhtenäistää eri tunnistusmenetelmien luotettavuustasojen määrittelyä EU jäsenvaltioissa. Varsinaisen tavoitteensa osalta, EU rajat ylittävien asiointipalveluiden käytön lisäämisestä, eIDAS säännöstö ei ole vastannut odotuksia. Siksi Signicat pitää perusteltuna tarvetta päivittää eIDAS säännöstöä paremmin identiteettipalveluiden kehittymistä ohjaavaksi ja edistäväksi.

1.1 DIGITAALISEN IDENTITEETIN SÄÄNTELY KOKONAISUUTENA

Digitaaliseen identiteettiin liittyvää säännöstöä on useissa eri regulaatioissa, kuten eIDAS, PSD2, AMLD, GDPR ja muissa. Signicatin mielestä on tärkeätä, että säännöstöä kehitetään

kokonaisuutena siten, että eri määräysten keskinäiset roolit ja yhteensopivuus varmistetaan uutta eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevan lainsäädäntökehikon laadinnassa.

1.2 LOMPAKKOSOVELLUKSEN TUOTTAJAT

Signicat pitää tärkeänä, että EU:ssa ja Suomessa mahdollistettaisiin useita eri toimijoiden liikkeeseen laskemia ja hyväksytysti sertifioituja lompakkosovelluksia. Sovellusten toiminallisuus, käyttökohteet ja kattavuus vaihtelevat liikkeeseenlaskijoittain, joita voivat olla valtiot, pankit ja muut maksupalvelutoimijat, teleoperaattorit sekä muut yritykset. Lisäksi on markkinoiden kehittymisen kannalta eduksi, että eri sovellukset voivat tasapuolisesti kilpailla käyttäjistä ja käyttökohteista. Toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja uusia käyttökohteita ja -tapoja saattaa nousta mm. hajautetun identiteetin teknologioista (self-sovereign identity, SSI) tai digitaalisista rahoista (central-bank digital currency CBDC, stablecoin tai kryptovaluutat).

1.3 LOMPAKKOSOVELLUSTEN TURVALLISUUS JA TEKNOLOGIA

Signicat korostaa, että lompakkosovellusten turvallisuuden kannalta on eduksi, jos sertifioinnissa sallitaan eri teknologioiden joustava käyttäminen, kehittäminen ja yhdistäminen halutun korkean turvatason saavuttamiseksi. Alalla tapahtuva tekninen kehitys on nopeata ja eri teknisten toteutusten kyky vastata muuttuviin uhkaskenaarioihin vaihtelee ennustamattomasti. Turvallisuuden määrittely yksittäisten teknologioiden ja standardien kautta vaarantaa sovellusten kyvyn vastata tulevaisuuden muuttuviin tietoturvauhkiin ja soveltumisen uusiin, ennalta arvaamattomiin käyttökohteisiin. Joustavuus on tärkeä ottaa huomioon EU-hankkeen keinovalikoiman määrittelyssä (Toolbox).

1.4 LOMPAKKOSOVELLUSTEN VELVOITTAUVUUS TUNNISTAMISEEN YKSITYISEN SEKTORIN KÄYTTÖKOHTEISSA

Signicatin mielestä EU lompakkosovellusten tulisi olla laajassa käytössä julkisissa käyttökohteissa sekä valtion että yksityisten toimijoiden liikkeeseen laskemien lompakkosovellusten osalta. Yksityisten käyttökohteiden osalta tulisi luopua laajasta velvoittavuudesta, sillä eri toimijoiden toimintaympäristöt, käytötapaukset ja -tarpeet sekä riskitasot vaihtelevat voimakkaasti. Laaja velvoittavuus yksityisen sektorin käyttökohteiden osalta saattaa heikentää tietoturvallisuutta ja aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia palvelutarjoajille, jos he ovat velvoitettuja ylläpitämään useita eri vaihtoehtoisia tunnistusratkaisuita. Velvoittavuus voi myös heikentää palvelutarjoajien kykyä huolehtia palvelun käyttäjien asiakaspalvelusta ja -tuesta.

1.5 TOIMIVALLAN SIIRTO EU:LLE DIGITAALISEN IDENTITEETIN SÄÄNTELYN OSALTA

Signicat pitää hyvänä, että EU velvoittaa jäsenvaltiot etenemään nopeammin yhteiskunnan digitalisaatiossa ja turvallisen tunnistautumisen järjestämisessä. Sitovien säännösten riskinä on, että pidemmälle ehtineet jäsenmaat, kuten Suomi, joutuvat hidastamaan omia hankkeitaan odottaessaan uusien säännösten syntyä ja mahdollisesti alentamaan omia ambitiesiöitä yhteiskunnan digitalisaatiossa, mikäli EU lainsäädäntökehikö ei ole riittävän joustava sallimaan nopeampaa etenemistä kansallisella tai alueellisella tasolla (esim. Pohjoismaat).

1.6 EU HANKKEEN AIKATAULU JA KUSTANNUKSET

Signicat pitää tärkeänä, että EU:n komission hankkeessa pyritään selkeästi ja vahvasti vaiheistamaan haluttujen teknisten toiminnallisuuksien määrittely ja juridisen kehikön luominen. Komission esittämä aikataulu on haasteellinen ottaen huomioon hankkeen laajuus ja liittyminen moniin muihin regulaatioihin (vrt. lausuntomme kohta 1.1 kokonaisvaltaisuudesta säätelyssä). Ilman vaiheistusta vaarana on, että jo tänään markkinoilla tarpeellisten perustoiminnallisuuksien, kuten helppo ja turvallinen autentikaatio julkisiin palveluihin rajat ylittäen, käyttöön saanti viivästyy useilla vuosilla. Nopeasti kehittyvällä markkinalla viivästyminen saattaa vaarantaa EU komission tavoitteiden saavuttamisen ja regulaation ohjausvaikutuksen heikkenemisen sen jäädessä ajastaan jälkeen. Selkeä vaiheistus ja sen kommunikaatio auttaa myös yksityisiä toimijoita paremmin sopeutumaan muuttuvaan lainsäädäntöön ja sen vaikutuksiin olemassa oleviin markkinoihin.

Espoossa 22.11.2021

Janne Jutila ja Paavo Toivanen

Signicat AS